

Elmann

Værdi i udbud - fleksible udbud i praksis

Advokat Henrik Græsdal

Dansk Erhverv, Udbudskonference 2018, Børsen, Slotsholmsgade

Spildte ord på Balle-Lars - vi lytter ikke til gode argumenter

Jill Byrnit
Evolutionary psykolog

DEN NØGNE ABE

Vi minder mere om de andre dyr, end vi tror. Det skriver Jill Byrnit, evolutionary psykolog og ekspert i adfærdspsykologi om hver lørdag.

Læs mere
Nickerson, R. S. (1998). Confirmation bias: A ubiquitous phenomenon in many guises. *Review of general psychology*, 2, 175-220

Stanoovich, K. E., & West, R. F. (2007). Natural myside bias is independent of cognitive ability. *Thinking & Reasoning*, 13, 225-247

Vaklende nyfødte giraffer

Vi ville nok være blevet en kende mindre aggressive overfor sluttningen på citatet om, at hvis man ikke er venstreorienteret som ung, har man intet hjerte, men hvis man er

Det er en af tilværelsens store tragedier, at livet nødvendigvis må leves forlæns, mens vi kun kan begribe det baglæns.

Hvor meget skammerne vil det ikke være, om det modsatte var tilfældet? At vi fulde af livsindsigt krabbede os baglæns i tilværelsen, beredte til at træffe modne valg på de kritiske tidspunkter i ungdommen og det tidlige voksenliv. Det ville være som at udleve brevet til sit yngre jeg, hvor man klog af skade og dyrt erhvervede erfaringer fortæller sig selv som ung, hvad det for alvor er værd at vide om livet.

Kunne man foretage en sådan tidsrejse tilbage til sit yngre jeg, ville ungdommen ikke længere være spildt på de unge. De nye udgaver af vores yngre jeg - ungdom version 2.0 - ville have en regulær chance for i tide at forstå og værdsætte de mange ting, der gik hen over hovedet på os, mens vi tog livet og tiden for givet.

Men ikke vi ville have været mindre arrogante overfor velmenende voksne, havde vi dengang indset, at også voksne har skruet lidt ned for den altid indignerende ungdommelige harme over alle mulige komplekse samfundsforhold, vi på det tidspunkt kun havde ringe indsigt i, havde vi vidst, at vi selv en dag ville sidde med boligglån, undervogsbehandlinger, ulykkeforsikringer og det øvrige vragsods fra voksenlivs-tsunami.

Vaklende nyfødte giraffer

Vi ville nok være blevet en kende mindre aggressive overfor sluttningen på citatet om, at hvis man ikke er venstreorienteret som ung, har man intet hjerte, men hvis man er

venstreorienteret som gammel, har man ingen hjerne. Vi ville nemlig have erkendt den besynderlige naturlov, at med Enhedslistens Pelle Dragsted som bemærkelsesværdig undtagelse er det kun få forundt at virke troværdige, når de taler om omkalfatring af bærende samfundsinstitutioner iført jakkesæt.

De faktiske forhold i jernindustrien er selvfølgelig, at vi desværre ikke kan bevæge os baglæns i tid. Vi kastes i stedet forlæns ud i livet, vaklende som nyfødte giraffer på lange, usikre ben, og når livets store udfordringer kommer buldrende imod os, blinker vi nervøst med øjnene som bytedyr fanget på motorvejen.

Det kan være temmelig svært at bære, at der aldrig vil komme en tid, hvor vores erfaringer kan gøre glæde med tilbagevirkende kraft. Måske det er derfor, at vi med stor iver kaster os ud i at rådgive andre - især unge - om, hvordan de skal behandle sig i deres liv. Vi burde i al anstændighed indlede enhver form for uopfordret rådgivning med bemærkningen: »Det er ikke, fordi du virker unødigt, dum eller uansvarlig, at jeg siger det her, men jeg er faktisk i gang med at skrive brev til mit yngre jeg».

Men lad os nu antage, at nogen faktisk gad lytte til os. At vi for en gangs skyld fik lov til at gå all in med alle vores gode råd og argumenter om dette og hint. Ville det gøre en forskel?

Forskningen på området er lidt nedslående. I hvert fald hvis man tror på den overbevisende kraft fra gode argumenter. Under meningsudvekslinger er folk tilbøjelige til ikke specielt interesseret i at blive klogere på andre synspunkter end deres eget. De opererer tværtimod ud fra

den såkaldte bekræftelses- eller myside-bias.

Bekræftelses-bias er, som navnet antyder, fejllæsning af information i en retning, der bekræfter, hvad man allerede tror på. Inden for de sidste 20-30 år er der foretaget en meget lang række eksperimenter, der har undersøgt fenomenet og resultaterne viser, at vi som mennesker er lige så gode som nogen internetbaseret søgemaskine til at estrete den information, vi modtager.

Høj intelligens hjælper ikke

Bekræftelses-bias kommer til udtryk i mange forskellige typer situationer, hvor vi skal forsøge at udtrække konklusioner af flertydig information. Vi kunne f.eks. blive præsenteret for en tekst om længden af fængelsstraffe. Teksten er opbygget, så den hverken entydigt støtter eller går imod hårdere straffe. Vi læser teksten og hvad sker der så?

Det går hverken værre eller bedre end, at hvis du i forvejen er tilhænger af hårde fængelsstraffe, så leder du i teksten desperat efter enhver passage, der kan støtte dit synspunkt. Du vil desuden foretage en bortfiltrering af argumenter i teksten, der kunne få dig til at tvivle på, om du har ret.

Disse resultater - meget belejligt - i, at du føler dig bekræftet i rigtigheden af dit synspunkt. For at strekke salt i såret så viser en undersøgelse af over 1.400 amerikanske universitetsstudenter, at højere intelligens ikke i sig selv gør en mere åben for flertydig argumentation.

Gode råd er dyre, når ens argumenter er spildte ord på Balle-Lars.

Med Enhedslistens Pelle Dragsted som bemærkelsesværdig undtagelse er det kun få forundt at virke troværdige, når de taler om omkalfatring af bærende samfundsinstitutioner iført jakkesæt, mener udviklingspsykolog Jill Byrnit. Foto: Thomas Lektvedt

Værdiskabelse og transaktionsomkostninger

- Klassisk økonomisk teori om aftaleindgåelse. Hvis en parts forventede værdiforøgelse er mindre end transaktionsomkostningerne forbundet med aftaleindgåelsen, bliver aftalen ikke til noget.
- Mulig løsning:
- At forsøge at samordne parternes interesser
- At nedbringe afholdte (unødige) transaktionsomkostninger, samt at bringe begge parter forøget værdi.

Eksempel: OPP/OPS Vandhuset Vordingborg

- *DGI Huset Vordingborg er et moderne mødested for kultur, idræt, uddannelse og erhverv der tilbyder aktiviteter og arrangementer for alle og for hele familien.*
- Byggeri + ansvar for teknisk drift i 25 år
- Konkurrencepræget dialog som udbudsform
- Vederlag (20 t.kr- 100 t.kr.)
- Reelt partnerskab (SPV+) – ex grus + UL

Eksempel: OPP/OPS Vandhuset Vordingborg

- Gode løsninger for alle parter (Escrow)
- Reducerer incitament til konflikt, cfr. "Klassisk" AB92-entreprise
- Eksempel: X Kommune

Konkurrencepræget dialog Sorø og Ringsted Kommune

- Udbud af vejbelysning
- Drift & anlæg
- Brede kriterier
 - Innovation og drift
 - Modernisering/anlæg
 - Design
- Nye løsninger med garantier
- Optimeret risikobalance mellem bygherre og entreprenør
- Kontrakt-dag

Udbud af sundhedsydelser i Region Sjælland

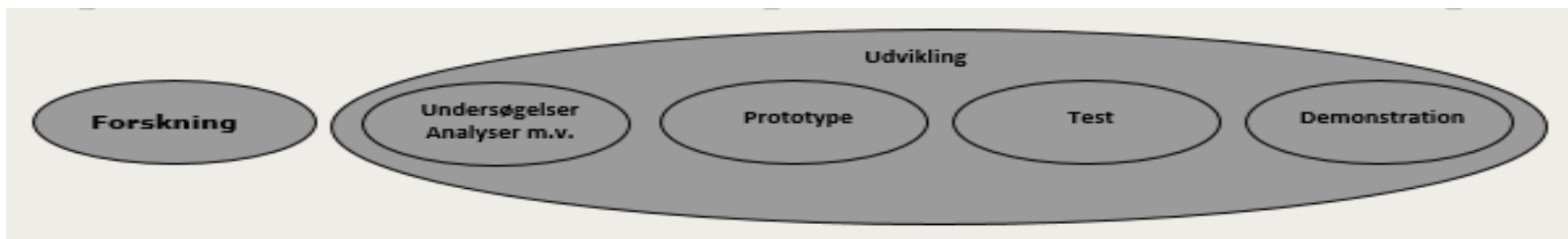
- Partnerskabsaftale på sundhedsområdet i Region Sjælland
- Store konsortier – deltagelse i nydannelser (nye konsortier)

- Klassisk sundhedsydelse
- Alene konkurrence på kvalitative krav
- Simple krav og lav tærskel for deltagelse på opstarts niveau (SMV)

- OPI aftaler i Region Hovedstaden på sundhedsområdet
- Klassisk udbud i Region Hovedstaden, hvor udbudsform, proces og materiale var til hinder for gode løsninger fx ved forsikringskrav, som ikke var sædvanlige

OPI: Offentlig-Privat Innovationssamarbejde

Innovationssamarbejde i udbudsretlig forstand: "Forskning og udvikling":

Samarbejdspartnere og klienter

KØBENHAVNS KOMMUNE

ODENSE KOMMUNE

Ringsted
Kommune

Henrik Græsdal

Advokat (L), Partner

E-mail: hgr@elmann.dk

Mobil: 51 74 01 99

